

РЕШЕНИЕ

№ 4370

гр. София, 30.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 05.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **11414** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл.145 и следващите от АПК. Делото е образувано по жалба от Туана Х. А. (и с имената Туана А. А.), с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на И., лично и като законен представител на малолетната Нергиз, търсеща закрила гражданка от И., със съдебен адрес по жалбата [населено място], [улица], ет. 3 БХК Бежанци, срещу Решение № 12302/04.08.2022г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, с което е постановен отказ да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на основание чл.76, ал.1, т.2 във връзка с чл. 8 и 75, ал.1, т.4 във връзка с чл.9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

В жалбата се твърди, че решението е издадено в нарушение на чл. 35 и 36 АПК, постановено било при допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при неизяснена фактическа обстановка, при липса на задълбочен анализ на заявените обстоятелства бил направен и необоснован и незаконосъобразен извод, че са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Позовава се на условията за предоставяне на статут по чл.8 и чл.9 ЗУБ. Във връзка със закрилата по чл.8, твърди, че безспорно било заявено „от мен“ опасение за преследване, основано на етническата принадлежност, счита, че групировката „Ислямска държава“, както и останалите опериращи на територията на И. радикални религиозни общности, попадали сред недържавните субекти, извършващи преследване в териториите, в които държавните

субекти не са в състояние да противодействат. Счита необсъждането на тези обстоятелства за нарушение, тъй като имало вероятност резултатът от административния акт да бъде друг.

По отношение на закрилата по чл.9 ЗУБ оспорва посоченото в решението, че не са налице предпоставките за предоставяне на субсидиарна закрила, без да конкретизира установената от него фактическа обстановка, осъществено било формално изследване за причините, поради които е напуснал родината, не били изяснени релевантни обстоятелства. Председателят се е произнесъл при неизяснена фактическа обстановка. Органът не бил преценил, коя част от И. се явявала сигурна част от държавата му по произход, поради което не бил обсъдил в решението си в пълнота предпоставките, визирани в чл.9, ал.5, респ. чл.8, ал.8 ЗУБ.

Пред съда жалбоподателите се представляват от адв. З., упълномощена още в хода на административното производство, и назначена за особен представител по реда на чл. 26, ал.2 вр. чл. 25, ал.2 вр. чл.22, ал.1, т.8 от Закона за правната помощ, за представител на жалбоподателите с Решение № 21-207-13250/10.12.2021г. на председателя на Националното бюро за правната помощ.

Що се касае до изложеното в жалбата, че жалбоподателят е „жена, която живее без членовете на семейството си, а това не е прието от нормите на исляма и от обществото в арабския свят“, адв. З. изрично уточни, че Туана А. А. е мъж.

Пред съда жалбата се поддържа чрез адв. З., която в ход по същество претендира и основателността и. Иска то съда да уважи жалбата, в същата ясно и конкретно били посочени аргументите и основанията за отмяна на решението.

Ответникът, председателят на Държавна агенция за бежанците, чрез юрк. Д., оспори жалбата изцяло като неоснователна и недоказана, претендира законосъобразност на оспорения индивидуален административен акт в съответствие с административнопроизводствените правила и материалния закон, бежанската история била обсъдена обстойно, и изведени правилни изводи, че спрямо жалбоподателя и неговата дъщеря не са налице основанията по чл. 8 и чл.9 ЗУБ за предоставяне на международна закрила. Изведен бил единствения правилен и възможен извод, че причините да напусне страната си по произход са лични и икономически, което в случая прави лицата икономически мигранти, а не лица, нуждаещи се от международна закрила. Представената пред съда справка било видно, че на територията на И. нямало въоръжен конфликт. По тези причини счита жалбата за неоснователна и моли съда да я отхвърли.

Пред съда са приети доказателствата по административната преписка, справка за Република И. към 15.05.2023г.

От страна на жалбоподателя не са ангажирани доказателства, не са направени и искания за събиране на доказателства с жалбата.

Административен съд С.-град, Първо отделение, 12-ти състав, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, извърши дължимата проверка на оспореното решение на Директора на ДАБ по реда на чл.168 вр. чл.146 АПК, от фактическа и правна страна прие за установено следното:

С определение от 18.04.2023г., съдът по изложени в него мотиви, е възстановил в полза на Туана А. А., гражданин на И., лично и като законен представител на малолетната Нергиз негова дъщеря, срокът за обжалване на срещу Решение № 12302/04.08.2022г. на председателя на ДАБ.

По фактите съдът приема следното:

Установява се от данните по делото, че Туана Х. А., лице от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], И., граждани на И., е кюрд по народност, с вероизповедание мюсюлманин сунит, разведен, на територията на страната е придружаващ на Нергиз Туана Х., [дата на раждане], гражданка на И., негова дъщеря. Данните са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ.

С молба от 15.11.2021г. – л. 85 от делото, Туана Х. иска за себе си и за дъщеря си международна закрила от българската държава. По молбата е извършена регистрация чрез съставянето на регистрационен лист, видно от който жалбоподателят има постоянен адрес в [населено място], като майката на детето, братята и сестрите на Туана Х. А., се намирили в И.. На Туана Х. А. е връчен списък с организации, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут, както и указания относно реда за подаване на молба за зарила, за процедурата, правата и задълженията му в производството по молбата, връчени на разбираем за него език и в присъствието на преводач. Съставена е Евродак дактилоскопна карта, като след предаване на информацията в базата данни, не е установено съвпадение с подадена декларация за международна закрила в друга държава-членка.

На жалбоподателя Туана А. връчена покана за провеждане на лично интервю, същият е направил искане за предоставяне на правна помощ и такава е предоставена от Националното бюро за правна помощ, по която е назначена адв. З..

В хода на производството жалбоподателят Туана Х. А. и дъщеря му Нергиз са настанени в РПЦ при ДАБ, оказана е медицинска помощ, прието в кореспонденцията между институциите, че родителят и детето му попадат в категорията „лица от уязвима група“ по смисъла на пар.1, т.17 от ДР на ЗУБ.

На дата 21.12.2021г. е проведено лично интервю, на което Туана Х. А. освен другото е заявил, че е кюрд по произход и няколко пъти е имал проблеми заради етническата си принадлежност, защото този град е контролиран от арабите. От 2009- 2018г. работел като майстор на теракот и фаянс, след което арабите взели контрол над К., в администрацията когато гражданите говорели кюрдски език срещали проблеми. Когато се обръщал към администрацията за дадени документи, отказвали или забавяли услугата. Такъв тип проблеми имал в И. на база етническа принадлежност, но нямал религиозни проблеми.. Напуснал И. в средата на лятото на 2021г. легално със самолет и паспорт за Турция, задено с дъщеря му Нергиз В Турция останал около 6 месеца, преминал нелегално границата, дошъл и се предал на РПЦ О. купел. В началото на месец ноември 2021г. Оригиналните му документи за самоличност останали в Турция, за да не се загубят, имал копие на телефона си, съхранявали се при трафиканта. Два пъти направил опит да влезе в страната, но първият път бил върнат. А., че е бил член на партията Кюрдски национален съюз –Й., бил член и на Пешмерга към партията Й.. През 2009г. станал член на Пешмерга, служил няколко години и напуснал. Като причини за напускането на И. посочва, че там нямало сигурност,

дъщеря му имала нужда от добро образование, а такова в И. не можело да има. Искал да започне живота си от начало тук. В И. имало сблъсъци между кюрди, араби и туркмени – араби, а наскоро се активирала и Ислямска държава. Тези терористи за кратък период избили много граждани, искал да осигури спокоен живот и образование за детето си. В градовете, които били под контрола на кюрдите също имало протести - З., Е. Д., имало глад и мизерия, там положението също не било добро. Жалбоподателят никога не е бил арестуван, не е водено срещу него съдебно дело, иска да остане тук, за да изпраща детето си на училище и да живее спокойно. Ако се завърне в И., в [населено място] ще има опасност за живота му, заради ислямска държава, а в другите градове нямал близки и роднини. Също нямал близки и роднини в България, но тук бил закрилян от държавата и нямало да се върне никога в И..

Във връзка с молбата на Туана Х. А., от ДАНС е посочено, че не се възразява да бъде предоставена закрила.

По преписката са представени заверени копия на личните документи на Туана Х. А. и дъщеря му Нергиз.

Със становище от 14.03.2022г. гл. експерт И. при РПЦ С., предлага да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на Туана Х. А. и дъщеря му Нергиз.

На 14.03.2022г. до председателя на ДАБ е депозирано и становище на основание чл.15, ал.1 от закона за закрила на детето, от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село, [населено място]. Видно от същия, за малолетната Нергиз е изразено становище, че на базата на събраната информация, от Отдел „Закрила на детето“, Дирекция „Закрила на детето“ К. село счита, че основните права на придружената малолетна чужденка Нергиз Туана Х. не са нарушени; към момента не съществували преки непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето.

На 15.03.2022г. Туана Х. А. подава съгласие и изразява желанието си дъщеря му Нергиз да живее известно време в [населено място], на конкретен адрес в дома на неговата съгражданка г-жа Н. Х. Х., гражданка на И.. Заявил е, че изцяло поема отговорността за това решение и няма претенции към ДАБ по този въпрос.

В хода на административното производство е приобщена Справка към 16.03.2022 г. относно Република И. – за общото положение в страната, за актуалната политическа и икономическа обстановка, за актуалната обстановка в Иракски К. и в Д.. С оспореното решение № 12302/04.08.2022г., председателят на ДАБ, като е обсъдил и приел че:

1) Данните за напускането на И. – легално със самолет през 2021г., за Турция, през ноември 2021г. преминали нелегално в Република България. Прието, че кандидатът мотивира молбата си за закрила с проблеми, базирани на етническа основа, а така също и със здравословни проблеми на неговата дъщеря. Посочил е и заявеното на интервюто, че след като арабите взели контрола над [населено място], хората, които говорели кюрдски език срещали проблеми, от администрацията отказвали и бавели услугата, в И. нямало сигурност поради факта, че постоянно имало напрежение между араби кюрди и туркмени, а от скоро и „Ислямска държава“ се била активирала. Обсъдени са твърдения за здравето на детето и твърдението за по-добро лечение – заявеното, че страдала от порок на сърцето, а също така искал и по-добро образование. Взето е предвид заявеното, че не е женен или осъждан, не е бил

задържан или арестуван. Обсъдено е, че е бил член на „Кюрдски национален съюз“ от 2009г. но няколко години по-късно напуснал.

2) Тези данни са обосновали неоснователност на молбата, Туана Х. А. и дъщеря му, макар и да се е позовал, че е бил обект на дискриминация от страна на администрацията, то тази дискриминация не е прераснала в преследване, което се потвърждавало от посоченото в Глава II, пар. 54,от Наръчника по процедури и критерии на ВКБООН. Прието е , че той не е бил подложен на физически и на психически тормоз ,не е имал религиозни проблеми, напуснал И. единствено по причина да започне живота си от начало и да осигури добри условия за дъщеря си.

3) Органът е посочил, че дори и да се приеме, че в К., където населението е смесено, е имало неблагоприятно отношение към кандидата, той имал възможност да се премести в друг град с преобладаващо кюрдско население, но той него направил с мотив, че и там имало протести, глад и мизерия. Въз основа на това органът е направил извод, че не се касаело за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за икономически мигрант по смисъла на Глава II, пар.62,от Наръчника по процедури и критерии на ВКБООН.

4) Органът е приел, че твърденията за здравословни проблеми на дъщеря му, въз основа на приложените по преписката документи, водели до извод, че е направил неумел опит да състави собствена бежанска история, измисляйки несъществуващ здравословен проблем на дъщеря си. От направено изследване в Република България от детски кардиолог ставало ясно, че тя е напълно здрава. Показателно било, че молителят нямал и документи, доказващи такова заболяване в миналото, по причина, че при неуспешен опит да премине от Турция за България, бил спрял от турските власти и документите за заболяването на дъщерята били отнети от тях.

5) Органът е приел по тези мотиви, че за молителя и дъщеря му не са налице данни, относими към основанията за преследване, дискриминация или други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, предвидени по чл.8 ЗУБ, поради това статут на бежанец не следва да се представи.

6) Органът е приел, че за молителя и дъщеря му не са налице и предпоставките по чл.9, ал.1, т.1-2 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, тъй като бежанската история не е подкрепена с доказателства по смисъла на посочената разпоредба. Не съществували никакви достоверни доказателства, че той е бил принуден да напусне държавата си по произход поради това, че там е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция.

7) Органът е разгледал обстановката в Иракски К., като е приел, че жалбоподателят е живял в този регион до напускането на страната, ситуацията там не можела да се определи като въоръжен конфликт, нямало информация, която да сочи на влошаване на обстановката в И., достигаща границите на безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт или неспособност на националните власти да противодействат ефективно на въоръжените групировки. Цялостната ситуация в страната не позволявала тя да бъде определена като достигаща границите на въоръжен конфликт, поради което нямало риск от заплахата по чл. 9, ал.1,т.3 ЗУБ. По тези съображения е формиран извод, че не съществува реален риск от тежки посегателства по чл.9, ал.1 ЗУБ

8) Органът е обсъдил и спазването на принципа за висшия интерес на детето, ведно с принципа за запазване на целостта на семейството. Първият принцип изисквал детето да бъде със своя баща, отчитайки културната идентичност и изградените вече

семејни врзки, както и събраната по случая информация, детето следвало да продължи да живее с баща си в семејна среда и в државата му по произход.

9) Органът е приел, че няма предпоставки за предоставяне на статут по чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУБ. Посочените от него лични мотиви не можело да бъдат оценени като хуманитарни.

При така установеното по фактите, съдът приема жалбата за изцяло неоснователна.

На първо място, оспореното решение е издадено от компетентен орган – председателят на ДАБ, в предвидените от закона писмена форма и с изискващото се съдържание от формална страна.

Същото е издадено в рамките на процедура, в която са предприети всички предвидени от закона действия. Чрез провеждането на личното интервю на разбираем език и връчване на указанията, е предоставена възможност на търсецата закрила да се запознае с правата и задълженията си и да изтъкне всички факти и обстоятелства, на които основава молбата си за закрила. Също така същият се е възползвал в пълнота от правата си, поискал е безплатна правна помощ и такава му е предоставена.

Също в хода на административното производство, на основание чл.15, ал.1 от Закона за закрила на детето, е представено и становище на Отдел Закрила на детето, изискано е и представено становище от ДАНС.

Съдът намира, че процесното решение е постановено и в съответствие с материалния закон.

Обоснован е изводът на органа, че Туана Х. А. и дъщеря му Нергиз, не са били подложени на третиране, което попада в приложното поле на преследване по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ, както и, че са заплашени от риск за живота и здравето по смисъла на чл.9, ал.1 ЗУБ.

Обоснован е изводът за ситуацията в И., както и, че жалбоподателят Туана Х. А. и дъщеря му Нергиз е възможно да се завърнат в И. и конкретно Иракски К., още повече, същият е заявил, че от 2009г. е служил „няколко години“ в "Пешмерга"- въоръжените сили на Иракски К..

Не се налага друг извод в хода на съдебното производство от ситуацията в И., актуална към датата на устните състезания. Пред съда е приета справка за Република И. към 15.05.2023г. – за общото положение в страната, и актуална обстановка към 15.05.2023г., за състоянието на сигурността в С. И. и по –точно на границата на областите Д. и Н., [населено място]; достъп до пазара на труда на завръщащите се в района семейства; државната политика на И., осъществена по отношение на правата на децата и за правата на жените в И..

Видно от данните за справката, Иракските власти като цяло си сътрудничат с ВКБООН, с Международната организация по миграция и с други хуманитарни организации при предоставянето на закрила и помощ на завръщащи се бежанци, както и други заинтересовани лица. В доклад на ООН от 27.02.2023г. се посочвало, че пет години след приключването на военните операции срещу Ислямска држава, , хуманитарната

ситуация в И. се подобрява значително със забележим спад в броя на хората, нуждаещи се от хуманитарна помощ от 11 милиона през 2017г. на 2,5 милиона през 2022г. Посочва се и укрепване на финансовите възможности на И. и Иракски К. за предоставяне на основни услуги на собственото си население, включително на разселени и завърнали се лица. През юни 2022г. бил приет извънреден закон за продоволствена сигурност и развитие, увеличавал способността на властите да отговорят на потребностите на всички граждани, фискалните възможности на правителството продължавали да растат, особено заради високата цена на петрола. Посочени са и прогнозни данни за растеж на икономиката до, и увеличение на brutния вътрешен продукт.

Що се касае до Иракски К., в справката органите са се позовали на материал на Американския университет в К., в който се посочвало, че по-специално в Д. ситуацията е мирна и спокойна, значително различаваща се от останалата част на И.. К. разполагал с голяма и развита армия „Пешмерга“ и със собствена полиция и сили за сигурност за да защити своите и новопристигнали жители. Съдържат се данни и за други провинции на И., - Н., за възстановяване на работата на петролното поле, като се посочва, че много хора се завръщали и ситуацията се нормализирала, заетостта се увеличила от 2017г. до днес. Въпреки това се съобщавало за наличие на проблеми като висока безработица и широко разпространена бедност, както и използване на детски труд. Що се касае до достъп до пазара на труда на завръщащите се семейства, се посочвало, че физическата безопасност на лицата била осигурена, имало пълен достъп до обществени услуги, нивата на заетост се възстановявали до стойностите от преди конфликта си Ислямска държава.

Също така според справката, за държавната политика на И. по отношение на децата, източникът на информация е доклад на американския Държавен департамент. Иракското образование е задължително за всички деца с иракско гражданство, в това число в Иракски К.. Законодателството забранявало дискриминация, подкрепяло жените и правото им на достъп до образование, както и на равни възможности за заетост. Конституцията гарантирала особено на жените и децата „социална и здравна сигурност“, „основни условия за свободен и достоен живот“, доходи и жилищно настаняване (чл. 30), както и здравни грижи (чл.31) и образование (чл.34). В И. общественото образование било безплатно на всички нива, но като цяло не било с особено високо качество. Имало частни училища, често по-добри от държавните, но изисквали високи такси.

При тези данни, съдът няма основание да приеме различен извод от този,

формиран в оспореното решение за ситуацията в И. и възможността жалбоподателят Туана и дъщеря му Нергиз да се завърнат в Иракски К., където биха могли да имат социална сигурност и сигурност за живота и здравето си, достъп до обществени услуги, подпомагане, работа и образование за детето. Също не е без значение, че видно от данните по регистрацията на Туана Х. А., майката на детето живее в И., с оглед зачитане на висшите интереси на детето ведно с принципа за целостта на семейството.

Необосновано се твърди в жалбата, че не са обсъдени заявени на интервюто факти и обстоятелства от Туана Х. А., или относими такива, които органът е обсъдил. Видно е, че органът е взел предвид и твърденията на жалбоподателя за дискриминация при предоставянето на услуги. Правилни са изводите в решението, че дори и да е осъществена дискриминация - чрез забавяне или отказ при предоставяне на услуги от администрацията, тя не може да се квалифицира като преследване. Правилно в тази връзка е съборазил, че Туана Х. А., е имал възможността като кюрд да се премести на територията на Иракски К., но не го е направил.

Предвид данните от справка, то съдът намира, не е нарушен и принципът за забрана за връщането, доколкото нито Туана Х. А. нито дъщеря му Нергиз ще бъдат поставени в ситуация на за крайна нищета, както е дадено тълкуване на чл.4 от Хартата за основните права на ЕС, с Решение от 19 март 2019 г. *Abubakar Jawo*, C-163/17 EU:C:2019:218, т.4 от диспозитива, с оглед прилагането и спазването на забраната за връщане по чл.21, параграф 1 от Директива 2011/95/ЕС във връзка с чл.19 от Хартата за основните права на ЕС.

Следва да се посочи, че в производството пред съда, жалбата е поддържана от адв. З.. Жалбоподателят Туана Х. А., и малолетната му дъщеря, съгласно докладна записка от 05.12.2022г. са напуснали самоволно РПЦ – С., [улица], като не е посочено от кога са в неизвестност, а само, че статуса на лицата е променен на чужденец от 17.09.2022г. На 07.09.2022г., Туана Х. А. е подал молба до ДАБ да му бъде издадено копие от оспореното решение. В края на молбата е посочено ръкописно „Заверено Решение № 12302/04.08.2022г. 25.11.2022г.“ Решението е прието за връчено на жалбоподателя чрез съобщение и се счита за връчено на 02.09.2022г. от административния орган поради ненамирането му на адреса. За връчването на решението е изпратено и известие за доставяне до [улица], върнато на 29.08.2022г. с отбелязване „преместен“.

При тези данни се и доказва, че Туана Х. А. не пребивава на разрешения

му в страната адрес, няма сигурни данни, че същият се намира в страната, фактически е в неизвестност. Що се касае до малолетната Нергиз, е възможно да се намира на адрес в С. З., по съгласието на бащата. Всички тези данни са в противоречие със заявените намерения при личното интервю, което поставя под въпрос намерението му да се установи в страната и да отглежда дъщеря си тук.

По изложените съображения, жалбата е неоснователна и съдът следва да постанови отхвърлянето ѝ.

На основание всичко изложено, чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на от **Туана Х. А.** (и с имената Туана А. А. по жалбата), с ЛНЧ [ЕГН], лице от мъжки пол, [дата на раждане] , гражданин на И., лично и като законен представител на малолетната му дъщеря **Нергиз Туана Х.**, с ЛНЧ 70008600032, [дата на раждане] , гражданка от И., със съдебен адрес по жалбата [населено място], [улица], ет. 3 БХК Бежанци, представлявани от адвокат З. от САК, срещу Решение № 12302/04.08.2022г. на председателя на Държавната агенция за бежанците, с което е постановен отказ да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на основание чл.76, ал.1, т.2 във връзка с чл. 8 и 75, ал.1, т.4 във връзка с чл.9 от Закона за убежището и бежанците.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: